

شماره صندلی :		امتحانات نوبت اول		تاریخ آزمون : ۱۴۰۲/	مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۱۴
نام و نام خانوادگی :		آزمون درس : علوم و فنون ادبی ۳		محل مهر دبیرستان	
نام دبیر :		پایه : دوازدهم کلاس :		مدت آزمون : ۸۰ دقیقه	
شماره	سوالات				بارم
۱	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴نمره) کدام عبارت معرف (محمدتقی بهار) است الف) وی علاوه بر آشنایی عمیق با زبان فارسی و ادبیات کهن از مسائل روز جامعه نیز آگاهی داشت . ب) فعالیت اصلی اش روزنامه نگاری بود، شعر او از زندگی سیاسی اش جدا نبود و مضامین سیاسی، وطنی و اجتماعی در شعرش آشکار بود				۰/۲۵
۲	بیت زیر سروده کدام شاعر دوره بیداری است ؟ (آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی))				۰/۲۵
۳	شاعران زیر سردبیری کدام یک از روزنامه ها یا مجله های دوره بیداری را برعهده داشتند ؟ الف) دهخدا ب) سید اشرف الدین گیلانی				۰/۵
۴	کدام یک از گزینه های زیر درباره سطح زبانی شعر (دوره بازگشت و بیداری) درست است ؟ الف) شعر این دوره به دلیل موفقیت های اجتماعی و انقلابی ، برای عامه مردم قابل فهم نیست . ب) شعر در این دوره به عنوان زبان برندهی نهضت در اختیار روزنامه ها قرار گرفت . ج) کاربرد واژگان کهن در شعر شاعران این دوره مشاهده نمی شود . د) ادیب الممالک و عارف قزوینی از جمله شاعرانی بودند که از واژه ها و اصطلاحات عامیانه و فرهنگی بهره بردند .				۰/۲۵
۵	درستی یا نادرستی گزاره های زیر را تعیین کنید . الف) یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب شعرهای مشروطه، حضور راوی سوم شخص مفرد در داستان و سخن گفتن با خواننده است . ب) در شعر مشروطه نگرش شاعران و نویسندگان از جزئی نگری و عینیت گرایی به کلی نگری و ذهنیت گرایی تغییر کرد .				۰/۵
۶	نام پدید آورنده کدام اثر در مقابل آن نادرست است ؟ الف) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی : میرزا حبیب اصفهانی ب) منشات : قائم مقام فراهانی ج) شمس و طغرا : میرزا حسن خان بدیع د) تاریخ بیداری ایرانیان : ناظم الاسلام کرمانی				۰/۲۵
۷	کدام بیت مصداق توضیح زیر است ؟ (گروهی از شاعران دوره بیداری با آگاهی از سنت های ادبی به زبان پر صلابت گذشته وفادار ماندند .) الف) با شیر سپهر بسته پیمان ب) هزار پرده ز ایران درید استبداد با اختر سعد کرده پیوند هزار شکر که مشروطه پرده پوش آمد				۰/۲۵
۸	مفهوم کدام بیت با مفهوم (وطن) در دوره بیداری متفاوت است ؟ الف) در چاه زرخندان تو هر جا که وطن داشت ب) ناگه وزش خشم دهاقین خراسان زود از رسن زلف تو بر چرخ آید از باغ وطن کرد برون زاغ و زغن را				۰/۲۵
۹	با توجه به شعر زیر دو مورد از ویژگی های زبانی شعر عصر بیداری را بنویسید . دامن محبت را گر کنی ز خون رنگین می توان تو را گفتن پیشوای آزادی				۰/۵
۱۰	در بررسی سبک شناسی شعر زیر هر گزاره به کدام یک از سطوح ((زبانی ، ادبی یا فکری)) ادبیات دوره بیداری است ؟ از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند الف) شاعر معتقد است که کشور از افراد لایق خالی شده است . ب) شاعر دلیلی غیرواقعی برای سیاهی درون لاله ذکر کرده است .				۰/۵
۱۱	درستی یا نادرستی عبارت های زیر را تعیین کنید . الف) از شاخه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است سیاسی - اجتماعی است . ب) در اواخر دوره مشروطه بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب مقاله و روزنامه منتشر می کردند .				۰/۵
« ادامه سوالات در صفحه دوم »					

شماره	صفحه دوم سوالات	بارم
	موسیقی شعر (۶نمره)	
۱۲	از بیت های زیر وزن (همسان تک لختی ، ناهمسان و همسان دولختی) یک نمونه انتخاب کنید. الف) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی ب) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم ج) راستی کن که راستان رستند	۰/۷۵
۱۳	وزن کدام مصراع در مقابل آن درست نوشته شده است؟ الف) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست (مفاعلهن فاعلاتن مفاعلهن فاعلاتن) ب) لبخند تو خلاصه‌ی خوبی هاست (مفعول فاعلات مفاعلهن)	۰/۲۵
۱۴	تقطیع هجایی نمونه های زیر با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ الف) ابروی معشوق (- U U -) ب) خاری آسان (- U -)	۰/۷۵
۱۵	با توجه به بیت زیر به پرسش های زیر پاسخ دهید . « حمله چه کنی که کند شمشیرم پویه چه دهی که تنگ میدانم » الف) بیت را تقطیع هجایی کنید . ب) بیت را به دو گونه برش آوایی بزیند . ج) در هر یک از مصراع ها یک اختیار شاعری زبانی مشخص کنید .	۱/۵
۱۶	مصوت بلند در کدام مصراع به کوتاه تبدیل نمی شود؟ الف) آن نور روی موسی عمرانم آرزوست ب) منعم مکن ز عشق وی ای مفتی زمان د) یا رب قبول کن به بزرگی و فضل خویش د) قاضی شهر گواهی بدهد کاری هست	۰/۵
۱۷	در بیت زیر چند اختیار زبانی به کار رفته است ؟ « ز عشق نا تمام ما جمال یار مستغنی ست به آب و رنگ و خال و خط چه حاجت روی زیبا را »	۱
۱۸	در کدام مصراع حذف همزه بیشتری صورت می گیرد؟ الف) چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی ب) خلد کر به پا خاری آسان برآید د) که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را د) در این زمانه رفیقی که خالی از خلل است	۰/۲۵
۱۹	در کدام گزینه مصوت (ی) همیشه کوتاه است ؟ الف) در ره دین خدا هادی و رهبر علی است ب) تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی	۰/۵
۲۰	« سو » در کدام مصراع اختیار زبانی ندارد ؟ الف) آمد سوی کعبه سینه پر جوش ب) تا گل به سوی گل رود تا دل برآید بر سما	۰/۵
	زیبا شناسی (۶ نمره)	
۲۱	همه آرایه‌های ادبی بیت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟ « ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوری / از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی » الف) تشبیه - تناقض - تضاد ب) تشبیه - تشخیص - تناقض نما ج) تضاد - کنایه - استعاره د) استعاره - لف و نشر - تلمیح	۰/۵
۲۲	با توجه به سروده زیر به پرسش مطرح شده پاسخ دهید : مه من نقاب بگشا ز جمال کبریایی شده انتظارم از حد چه شود ز در آیی که بتان فروگذارند اساس خود نمایی (ز دوده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست این ها گل باغ آشنایی)) - در این سروده کدام آرایه های ادبی در قالب دو مصراع آخر بارز است ؟ (دو مورد)	۰/۵
۲۳	آرایه مناسب هر بیت را از کمانک مقابل انتخاب کنید . الف) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی ب) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل ج) شکر ایزد که به اقبال کله گوشه‌ی گل من از آن روز که در بند توام آزادم (تناقض - تشبیه) کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها (تناسب - جناس) نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد (لف و نشر - تضاد)	۰/۷۵
	« ادامه سوالات در صفحه سوم »	

مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۱۴		تاریخ آزمون : ۱۴۰۲/	امتحانات نوبت اول	شماره صندلی :
محل مهر دبیرستان		مدت آزمون : ۸۰ دقیقه	پایه : دوازدهم کلاس :	نام و نام خانوادگی :
		آزمون درس : علوم و فنون ادبی ۳		نام دبیر :
بارم	سوالات			شماره
۰/۵	با توجه به آرایه « لف و نشر » لف و نشرها را در بیت زیر مشخص کنید . « برو طواف دلی کن که کعبه مخفی است که آن خلیل بنا کرد و این خدا خود ساخت »			۲۴
۱/۵	با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید . « از عفو و خشم تو دو نمونه ست روز و شب وز مهر و کین تو دو نمونه ست شهید و سم » الف) لف های مصراع اول را مشخص کنید . ب) نوع لف و نشر در مصراع دوم مرتب است یا مشوش ؟ ج) اولین و سومین جفت واژه های متضاد را بیابید و بنویسید .			۲۵
۰/۵	« تلمیح » بیت زیر در یک سطر توضیح دهید . « گفت آن یار کز او گشت سر دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد »			۲۶
۰/۵	فرق « متناقض نما » و « تضاد » را توضیح دهید .			۲۷
۱	اگر بخواهیم ابیات زیر را بر اساس آرایه های « لف و نشر مرتب ، تناقض ، تلمیح ، لف و نشر مشوش ، تضاد و تناسب » مرتب کنیم کدام گزینه درست است ؟ الف) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش ب) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد ج) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر د) اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت هـ) چون جواب احمق آمد خامشی و) مه روشن میان اختران پنهان نمی ماند ۱- الف - و - ج - ب - هـ - د ۲- ب - ج - الف - د - هـ - و ۳- الف - ج - هـ - د - ب - و ۴- ب - الف - ج - و - هـ - د			۲۸
۰/۲۵	در کدام گزینه آرایه « تشبیه و تناقض » به کار رفته است ؟ الف) عجب مدار که در عین درد خاموشم ب) چون غمت را نتوان یافت مگر در دل شاد که درد یاری پری چهره عین درمان است ما به امید غمت خاطر شادی طلبیم			۲۹
۰/۵	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) همه بیت های زیر به جز گزینه در بردارنده مفاهیم شعر دوره بیداری است الف) از خون جوانان وطن لاله دمیده ب) جنگ ننگ است در شریعت من ج) تا مگر به دست آرم دامن وصالش را د) از چه روی چون ارغنون ننالم ؟ وز ماتم سرو قدشان سرو خمیده جز پی پاس دین و حفظ وطن می دوم به پای سر در قفای آزادی از جفایت ای چرخ دون ننالم ؟			۳۰
۱/۵	با توجه به سروده زیر به پرسش ها پاسخ دهید : از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران الف) قالب شعر را بنویسید . ب) یک تشخیص بیابید . ج) مقصود از « گلشن ویران » در بیت سوم چیست ؟ شو بار سفر بند که یاران همه رفتند گوید چه نشینی که سواران همه رفتند تنها به قفس ماند و هزاران همه رفتند			۳۱
« ادامه سوالات در صفحه چهارم »				

« صفحه چهارم سوالات »		
۰/۷۵	<p>با توجه به سروده زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید :</p> <p>« نه سبو پیدا در این حالت، نه آب خوش بین والله اعلم بالصواب »</p> <p>الف) در کدام هجا اختیار زبانی به کار رفته است ؟ ب) وزن این بیت را بنویسید . ج) کدام آرایه ادبی بارز به کار رفته است ؟</p>	۳۲
۰/۵	<p>با توجه به بیت « من نمی گویم زبان کن یا به فکر سود باش / ای ز فرصت بی خبر در هرچه هستی زود باش » :</p> <p>الف) در کدام واژه مصوت « ی » همیشه کوتاه است ؟ ب) در بیت کدام آرایه ادبی به کار رفته است ؟</p>	۳۳
۰/۷۵	<p>متن زیر را در دو سطح زبانی و فکری تحلیل کنید . (دو مورد زبانی و یک مورد فکری)</p> <p>« اگرچه ما در این تاریخ خود بیداری ایرانیان را از سال ۱۳۲۲ شروع کرده ایم، لکن اگر خیال خود را جمع کنیم و به نظر دقت و انصاف در تاریخ گذشتگان بنگریم، هر آینه به خوبی مشاهده می کنیم که در مجاری سنه ۱۲۶۵ بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گذاردن آنها به راه تمدن؛ و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیرنظام احدی را سراغ نداریم؛ چه آن بزرگ مرد از آن یگانه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. یعنی پسر آشپز قائم مقام بود و در اثنای کار و شغل، خویش را دارای رتبه و مقام صدارت نمود. دوست و دشمن او را از نوادر دهر شمردند و از خلقت‌های فوق العاده دانسته و کارهای امیر نظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که خرج، دو کروار اضافه بر دخل بود و عمارت و مرمت خرابی‌های دیگر که به زودی محال می نمود و همه در یک دو سال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است »</p>	۳۴
۲۰	موفق باشید	